

آرامگاه خواهر کوروش کبیر /عکس

۲۴ خرداد ۱۳۹۳ ساعت ۱۴:۱۸

برخی کارشناسان و نویسندگان بر این عقیده‌اند که شاهزادگانی که مورد خشم دربار قرار گرفته یا به بیماری جنون دچار می‌شدند را برای اینکه از انظار عموم بمانند به این منطقه انتقال می‌یافتند.

«گوردختر دشتستان» گور دختر یعنی دختر گبر یا زرتشتی در خاور جاده برازجان به کازرون قرار دارد که بنای آن دارای سقف و بدنه سنگی شبیه آرامگاه کوروش بزرگ هخامنش در دشت پاسارگاد است. این بنا یادآور عصر هخامنشی است و قدمت منطقه برازجان را تایید می‌نماید. گفته‌اند که این بنا آرامگاه دختر یا خواهر کوروش است. درخاور گور دختر بقایای کوشک اردشیر ساسانی دیده می‌شود.

این اثر تاریخی ارزشمند متعلق به اوایل قرن ششم قبل از میلاد یعنی آغاز دوران پادشاهی هخامنشیان می‌باشد. این آرامگاه سنگی چون آرامگاه کوروش کبیر سرسلسله هخامنشی است که احتمالاً مربوط به مادر یا دختر کوروش بوده است. که البته هیچ مدرک یا سند قطعی که دال بر این گفتار باشد به دست نیامده است. هیچگونه کتیبه یا نوشته‌ای که نام متوفی را مشخص کرده باشد از آن به دست نیامده است.

بر بالای این مقبره قسمتی فرورفتگی شبیه به یک قاب وجود دارد که احتمالاً جایگاه قرار گرفتن کتیبه‌ای مربوط به آن بوده است. ساختمان اصلی به شکل مکعب مستطیل بوده که دارای سه پلکان در اطراف و پوش سقف خرپشته‌ای که به شکل نیم استوانه خالی است که احتمالاً جایگاه قرار گرفتن جسد بوده‌است که درست همین اصول و فرم در مقبره و فرم در مقبره کوروش در پاسارگاد فارسی محفوظ می‌باشد کل بنا از ۲۴ قطعه سنگ در ابعاد مختلف و بوسیله بست‌های دم چلچله‌ای به همدیگر مربوط گردیده و مثل سایر بناهای هخامنشی هیچگونه ملاتی در آن یافت نمی‌شود. ردیف پله‌ها از پایین تا بالا یک سنگ کم شده که در بالا به دو سنگ می‌رسد.

گور دختر شبیه آرامگاه کوروش

در جهت شمال شرقی می‌باشد. کل آرامگاه بر روی یک تخته سنگ بنا شده که هم اکنون قسمتی از آن در جهت شمال آرامگاه نمایان می‌باشد و این روند یک شیوه معماری در دوران هخامنشی بوده است و به جهت استحکام و پابرجایی بنا انتخاب شده است.

گوردختر، کوشک اردشیر، کاخ‌های هخامنشی بردک‌سیا و چرخاب، دژ برازجان، تل خندق، غار چهل‌خانه، چشمه آبگرم دالکی، شاهزاده ابراهیم و... نشان از تاریخ و تمدن سرزمینی دارد که از دوره ایلام تاکنون در سکوت دشت‌هایی پا بر جا و محکم ایستاده است.

تپه تاریخی تل‌مر، در کنار کاخ کوروش، در اصل قلعه‌ای بوده که قدمت آن به دوره ایلامی می‌رسد. گفته می‌شود از این قلعه برای دیده‌بانی کاخ کوروش استفاده می‌شد. با فرو ریختن قلعه در طول قرن‌ها آن را تبدیل به یک تپه کرده و اکنون پس از حدود ۲۵ قرن تنها خشت‌هایی از آن بنای قدیمی باقی‌مانده است متأسفانه در سال ۱۳۶۳ شهرداری، بخش بسیاری از آن را خاکبرداری کرد.

از دیگر آثار باستانی منطقه شبستان، غار چهل‌خانه در سعدآباد است. این غار در واقع، دخمه‌هایی را شامل می‌شود که در یک تپه کوه ماندی قرار گرفته و بنابر روایتی فراموشخانه بوده است.

برخی کارشناسان و نویسندگان بر این عقیده‌اند که شاهزادگانی که مورد خشم دربار قرار گرفته یا به بیماری جنون دچار می‌شدند را برای اینکه از انظار عموم بمانند به این منطقه انتقال می‌یافتند.

فراموشخانه از سه سمت مسدود بوده و تنها از یک سو، آن هم تنها به پرتگاه راه داشته است.

پیشینه تل خندق در روستای ده‌غایه و در شمال برازجان، به دوره ایلامی می‌رسد. این منطقه زمانی شهر بزرگی بوده است و تپه سد دفاعی منطقه محسوب می‌شد که دور آن را خندق کشیده بودند و درون آن مجموعه‌ای از پایگاه‌های نظامی قرار داشت.

معماری گوردختر با پاسارگاد یکی است. گویی که معمار هر دو، یکی بوده است. احتمال می‌رود این بنا پیش از مقبره کوروش به‌وجود آمده و پاسارگاد شکل تکامل یافته گوردختر باشد.

باتوجه به اینکه جای کتیبه این مقبره خالی است، نمی‌توان در مورد اینکه چه کسی در آن دفن شده، نظر قطعی داد. تنها می‌توان گفت گوردختر، واقع در دشت بزیز، بنایی متعلق به دوره هخامنشی است.

در دوره جدیدتر، قلعه "تنگستان"، قلعه "زایر خضرخان" یا قلعه "کلات" در کوه‌های پهلوان کش اهرم به‌جامانده است. این قلعه منسوب به مبارزی دشتستانی به‌نام "زایر خضر خان" بوده که در دوره قاجاریه ساخته شده و برفراز تپه، روی خرابه‌های بناهای

پیشین شکل گرفته است که معماری باستان‌شناسان را پیچیده‌تر می‌کند.

قلعه دارای ۴ برج است که در زمان حمله انگلیس به ایران اسرای انگلیس را به آنجا منتقل می‌کردند.

نخلستان‌های دشتستان نیز از میراث طبیعی این منطقه محسوب می‌شود. متوسط عمر نخل‌ها ۵۰ یا ۶۰ سال است و تا هر یک از آنها به مراحل باروری برسد، ۱۰ سال زمان نیاز دارند.

گویش کنونی مردم منطقه فارسی با کمی لهجه لری است.

این اثر به شماره ۱۸۹۷ در فهرست آثار ملی کشور به ثبت درآمده است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۷۱۳۸/آرامگاه-خواجه-آرامگاه>